

ದೈಹಿಕ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ

ಅಧ್ಯಾಯ-1 ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಐತಿಹಾಸ

1.1 ಪುರಾತನ ಗ್ರೀಕ್ ನಲ್ಲಿ ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ –ಸ್ಪಾರ್ಟಾ ಮತ್ತು ಅಥೀನ್ಸ್

ಗ್ರೀಕ್ ದೇಶ...

- ಯುರೋಪಿಯನ್ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ನಾಗರಿಕತೆಯ ತೊಟ್ಟಿಲೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಬೌಗೋಲಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದು ಉದ್ದಗಲತೆಯಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿದ್ದರೂ ಅನೇಕ ನಡುಗಡ್ಡೆ ಹಾಗೂ ನಗರರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಕಲೆ, ಸಂಗೀತ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಗಣಿತ, ಜೋತಿಷ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ, ಶಿಲ್ಪಕಲೆ, ಖಗೋಳಶಾಸ್ತ್ರ, ತತ್ವಜ್ಞಾನ, ವಿಜ್ಞಾನ, ವೈದ್ಯಕೀಯಶಾಸ್ತ್ರ ಹಾಗೂ ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಕ್ರೀಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಸಾಕ್ರಟಿಸ್, ಪ್ಲೆಟೋ, ಅರಿಸ್ಟಾಟಲ್, ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್, ಹಿಪೋಕ್ರಟಿಸ್ ಮುಂತಾದ ವಿಶ್ವವಿಖ್ಯಾತ ತತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳನ್ನು ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ನೀಡಿದ ಕೀರ್ತಿ ಗ್ರೀಕ್ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ.
- ಗ್ರೀಕ್ ಜನತೆಗೆ ಕ್ರೀಡೆಗಳು 'ಮರಗಳಿಗೆ ಎಲೆ ಬಳ್ಳಿಗಳಿರುವಂತೆ, 'ತಾಯಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಿರುವಂತೆ, ಜೀವನದ ಪ್ರಮುಖ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗಗಳಾಗಿದ್ದವು.

ಗ್ರೀಕ್ ದೇಶ ...

➤ ಗ್ರೀಕರಿಗೆ ಕ್ರೀಡೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಲವು ಮೂಡಲು ಆ ದೇಶದ ಬೌಗೋಲಿಕ ಪರಿಸರವೇ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ- ಕಡಿದಾದ ಬೆಟ್ಟಗಳು, ಸಮುದ್ರ, ಖಣಿವೆ ಮುಂತಾದ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಂದ ಹಾಗೂ ಅಲ್ಪಾವಧಿಯ ಚಳಿಗಾಲ - ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ಬೇಸಿಗೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ, ಜನರಿಗೆ ಹೊರಾಂಗಣದ ಕಠಿಣ ಜೀವನ ನಡೆಸಲು ದೈಹಿಕವಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರು.

➤ ಅಧಿಕ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರದ, ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿತ್ತು.

➤ ಈ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪ್ರಮುಖ ವೃತ್ತಿ ದಾಳಿಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಬೇಸಾಯ.

➤ ಗ್ರೀಕ್ ರಾಜ್ಯಗಳು ತಮ್ಮ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಪದೇ ಪದೇ ದಾಳಿಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಈ ರೀತಿಯ ದಾಳಿಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಹೊಂದಲು ದೇಹದಾರ್ಢ್ಯತೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಯುದ್ಧ ನೈಪುಣ್ಯತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಸ್ವಾರ್ಥ ದಲ್ಲಿ ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ :

- ಇದು ಗ್ರೀಕ್ ದೇಶದ ಹಲಾವರು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೊಂದು.
- ಇಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯಕೆ ವಳಪಟ್ಟಿತ್ತು.
- ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶ ಕೇವಲ ಸೈನಿಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಲಗೊಳಿಸುವುದಾಗಿತ್ತು.
- ರಾಜನಿಷ್ಠೆ, ಸ್ವಾಮಿಭಕ್ತಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯೇ ರಾಜಕೀಯ ಸಿದ್ಧಾಂತವಾಗಿತ್ತು.
- ವೈಯಕ್ತಿಕ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ವಿಲ್ಲದಂತೆ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಕಠಿಣ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಬಲವಂತವಾಗಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.
- ಹುಟ್ಟಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗುವಿನ ದೇಹಧಾರ್ಡ್ಯತೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.
- ಜನಿಸಿದ ಮಗು ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಆ ಮಗುವನ್ನು ಟೈಗೆಟ್ಸ್ ಎಂಬ ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಗು ಎರಡು ದಿನಗಳ ನಂತರ ಬದುಕುಳಿದರೆ ಪಾಲಕರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಪಾಲನೆಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಸ್ವಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ :

ಸ್ವಾರ್ಥದ ನಾಗರಿಕರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳು:

- ಬಾಲ್ಯ ಜೀವನ – (ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ 7 ವರ್ಷದವರೆಗೆ)
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಜೀವನ – (7 ವರ್ಷದಿಂದ 18 ವರ್ಷದವರೆಗೆ)
- ಸೈನಿಕ ಜೀವನ – (18 ವರ್ಷದಿಂದ 30 ವರ್ಷದವರೆಗೆ)
- ನಾಗರಿಕ ಜೀವನ – (30 ವರ್ಷದಿಂದ 50 ವರ್ಷದವರೆಗೆ)
- ನಿವೃತ್ತ ಜೀವನ – (50 ವರ್ಷದಿಂದ 60 ವರ್ಷದವರೆಗೆ)

ಸ್ವಾರ್ಥ ದಲ್ಲಿ ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ :

ಬಾಲ್ಯ ಜೀವನ – (ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ 7 ವರ್ಷದವರೆಗೆ) :

- ಮಗು ತನ್ನ 7 ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಪಾಲಕರ ಪೋಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿತ್ತು.
- ತಾಯಿ ತನ್ನ ಮಗುವಿಗೆ ಮಾತೃವಾತ್ಸಲ್ಯವನ್ನು ತೋರದೆ, ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ದಾದಿಯರಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು.
- ಮಕ್ಕಳಿಗಿಂತ ದೇಶ ಮುಖ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ವಿರರ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಮಗುವಿಗೆ ಶಿಸ್ತಿನ ಜೀವನ ಕಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಸ್ವಾರ್ಥ ದಲ್ಲಿ ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ :

2. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಜೀವನ - (7 ವರ್ಷದಿಂದ 18 ವರ್ಷದವರೆಗೆ) :

- 7 ವರ್ಷದಿಂದ ಬಾಲಕನು 'ಬ್ಯಾರಕ್' ಎಂಬ ತರಬೇತಿ ಶಾಲೆಗೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಸೇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು.
- ಇಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ವಯೋಮಾನಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ವಿವಿಧ ಪಂಗಡಗಳನ್ನಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.
- ಪ್ರತಿ ಪಂಗಡದಲ್ಲಿ 64 ಬಾಲಕರಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂತ 4 ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಟ್ರೂಪ್ ಎಂಬ ಹೊಸ ಪಂಗಡವನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.
- ಟ್ರೂಪ್ ತಂಡದ ನಾಯಕನನ್ನು ಯುರೇನ್ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.
- ಈ ನಾಯಕರು ಪಡೋನ್ಮೆನ್ಟ್ ಎಂಬ ರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯ ಆಡಳಿತಾಧೀನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಕಠಿಣವಾದ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. (ಕೆಳಮಟ್ಟದ ಆಹಾರ, ಕಡಿಮೆ ಬಟ್ಟೆ, ವಾಸಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲದ ಕೊಠಡಿಗಳು) ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕಠಿಣವಾದ ಶಿಕ್ಷೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.
- ಪ್ರತಿ ನಿತ್ಯದ ದೈಹಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ತರಬೇತಿಯಲ್ಲಿ ಓಡುವುದು, ಹಾರುವುದು, ಎಸೆಯುವುದು, ಕುಸ್ತಿ, ಈಜು, ಬೇಟೆ ಮುಂತಾದವುಗಳ ತರಬೇತಿ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು.

3. ಸೈನಿಕ ಜೀವನ - (18 ವರ್ಷದಿಂದ 30 ವರ್ಷದವರೆಗೆ) :

- 18 ವರ್ಷದ ನಂತರ ಯುವಕರು “ಕ್ರಾಪಿಡಿಯಾ” ಎಂಬ ರಹಸ್ಯ ಸೇನಾಪಡೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರು.
- ಇಲ್ಲಿ ಸೈನಿಕರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತೋಳು ವ್ಯಾಯಾಮಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು.
- ಆಯುಧ ತರಬೇತಿ ನೀಡಿ ಕೃತಕ ಯುದ್ಧದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡಿ ಯುದ್ಧ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಕಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.
- ಈ ಸೈನಿಕರು 20 ನೇ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಸೈನಿಕ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದು 30 ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಸೈನಿಕ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

3. ನಾಗರೀಕ ಜೀವನ- (30 ವರ್ಷದಿಂದ 50 ವರ್ಷದವರೆಗೆ) :

30 ವರ್ಷದನಂತರ ಸ್ವಾರ್ಥದ ನಾಗರೀಕ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಪಡೆದು ನಾಗರೀಕರೆಂದು ಗುರುತಿಸಿ ವಿವಾಹವಾಗಲು ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ಆದರೆ ತಮ್ಮ 50 ನೇ ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಬ್ಯಾರಕ್ ವ್ಯಾಯಾಮ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ನಿತ್ಯ ಶಾರೀರಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

4. ನಿವೃತ್ತಿಯ ಜೀವನ- (50 ವರ್ಷದಿಂದ 60 ವರ್ಷದವರೆಗೆ) :

50 ನೇ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಸೈನಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಜೀವನವನ್ನು ಕಳೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧಗಳು ನಡೆಯುವ ಸಂದರ್ಭ ಒದಗಿ ಬಂದರೆ ನಾಗರೀಕರು ಸೈನಿಕ ಜೀವನದ ಅವಧಿಯನ್ನು ಪುನಃ 10 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಣೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇಲ್ಲವೆ ಕಿರಿಯರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿತ್ತು.

ಅಥೇನ್ಸ್ ನಲ್ಲಿ ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ

- ಗ್ರೀಕ್ ದೇಶದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಳ ಹಾಗೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಹೊಂದಿದ ರಾಜ್ಯ..
- ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶ ನಾಗರಿಕರ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ದೈಹಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು.
- ಹುಟ್ಟಿದ ಮಗುವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಗು ಆರೋಗ್ಯ ಹೀನವಾಗಿದ್ದರೆ ಪಾಲಕರಿಂದಲೇ ಅವನತಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಅಥೇನ್ಸ್ ನಾಗರಿಕರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳು:

ಬಾಲ್ಯ ಜೀವನ – (ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ 7 ವರ್ಷದವರೆಗೆ):

➤ ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಗು ಪಾಲಕರ ಪೋಷಣೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿತ್ತು.

➤ ಪಾಲಕರು ಪ್ರೀತಿ ವಾತ್ಸಲ್ಯ ತೋರದೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಂತೆ ಮಕ್ಕಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

➤ ಮಗುವಿನ ದೈಹಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಗಾಳಿಪಟ ಹಾರಿಸುವುದು, ಕಪ್ಪೆಯಂತೆ ಜಿಗಿಯುವುದು, ಬುಗರಿ ಆಟ, ಚಿಟ್ಟೆ ಹಾರಿಸುವುದು, ಕಣ್ಣಾಮುಚ್ಚಾಲೆ ಮೊದಲಾದ ಮನರಂಜನೆಯ ಆಟಗಳನ್ನು ಆಡುತ್ತಿದ್ದರು.

➤ ಉತ್ತಮ ನಾಗರಿಕನಾಗಲು ಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು (ನೀತಿಕಥೆ) ಕಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಜೀವನ – (7 ವರ್ಷದಿಂದ 18 ವರ್ಷದವರೆಗೆ)

- ಏಳು ವರ್ಷದಿಂದ ಬಾಲಕರು **ಪ್ಯಾಲೆಸ್ಟ್ರಿಯಾ** ಶಾಲೆಗೆ ಕುಸ್ತಿ, ಜಿಗಿತ ಓಟ, ಚಕ್ರ ಹಾಗೂ ಭಲ್ಲೆ ಎಸೆತ, ಮುಷ್ಠಿಯುದ್ಧ ಮುಂತಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ತರಬೇತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು.
- **ಪ್ಯಾಲೆಸ್ಟ್ರಿಯಾ** ದಲ್ಲಿ ಶಾರೀರಿಕ ತರಬೇತಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತ ಸಲಕರಣಾ ಕೋಣೆ, ಸ್ನಾನದ ಕೋಣೆ, ಮನೋಲಾಸದ ಕೋಣೆ, ಮುಂತಾದ ಕೋಣೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.
- ಶಾಲೆಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರೇ ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು.
- **ದೀದ್ಯಾಸ್ಕಲಂ** ಈ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತ (ನಾಟ್ಯ, ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತ, ಪೀಟೆಲು, ವೀಣೆ. ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ) ಹಾಗೂ ವ್ಯಾಕರಣ ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದರು.
- **ಪ್ಯಾಲೆಸ್ಟ್ರಿಯಾ** ಮತ್ತು **ದೀದ್ಯಾಸ್ಕಲಂ** ಈ ಎರಡು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಥೇನ್ಸ್ ನ ಬಾಲಕರಿಗೆ 14 ನೇ ವಯಸ್ಸಿನವರೆಗೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದ ಪೂರ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ನಂತರ ಸ್ವಂತ ಖರ್ಚಿನಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯಾಸಾಂಗಕ್ಕೆ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದ ಬಾಲಕರಿಗೆ 18ನೇ ವಯಸ್ಸಿನವರೆಗೆ ವ್ಯಾಸಾಂಗ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಸೈನಿಕ ಜೀವನ – (18 ವರ್ಷದಿಂದ 20 ವರ್ಷದವರೆಗೆ)

- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಜೀವನದ ನಂತರ 18 ನೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ **ಎಫೆಬಿಸ್** ಎಂಬ ಸೈನಿಕ ದಳಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು .
- ರಾಜ್ಯದ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ತಾನು ಸೇವೆಮಾಡುವುದಾಗಿ ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರನಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರತಿಯೋಬ್ಬರು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು.
- ಆಯುಧಗಳ ತರಬೇತಿ, ಬಿಲ್ಲುಗಾರಿಕೆ, ಕತ್ತಿವರೆಸೆ, ರಥದ ಓಟ ತರಬೇತಿ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು.
- ಯುದ್ಧ ಸಂಭವಿಸಿದರೆ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಯುದ್ಧಭೂಮಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹೀಗೆ 20 ನೇ ವಯಸ್ಸಿನವರೆಗೆ ಸೈನಿಕ ಜೀವನ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿತ್ತು. ನಂತರ ನಾಗರಿಕ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ನಾಗರಿಕ ಜೀವನ – (20 ವರ್ಷದಿಂದ ಜೀವಿತಾವಧಿವರೆಗೆ)

- ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಯುವಕರು ಸ್ವತಂತ್ರ ನಾಗರಿಕರಾಗಿ **ಅಸಂಭ್ರಮ** ಸದಸ್ಯತ್ವ ವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಕಾರದ ವೃತ್ತಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು.
- ಆದರೆ ದೈಹಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ವ್ಯಾಯಾಮ ಮಂದಿರಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. (**ಲ್ಯಾಕ್ಯೂಮ್ ಅಕಾಡೆಮಿ & ಸೈನಾಸಾರ್ಗಸ್**)